

Franc Križnar

franc.kriznar@siol.net

Uvodnik

Glasba v šoli in vrtcu

Revija za glasbene dejavnosti v vrtcu, za glasbeni pouk v osnovnih, srednjih in glasbenih šolah ter za zborovstvo, številka 4, letnik XVII, 2013 | ISSN 1854-9721

Izdajatelj in založnik: Zavod RS za šolstvo, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, tel. 01/300 51 00, faks 01/300 51 99 | **Predstavniki:** mag. Gregor Mohorčič | **Uredništvo:** dr. Franc Križnar (odgovorni urednik), Edita Bah-Berglez, doc. dr. Bogdana Borota, dr. Inge Breznik, izr. prof. dr. Darja Koter, dr. Mitja Reichenberg, izr. prof. dr. Barbara Sicherl Kafol, dr. Veronika Šarec, dr. Dragica Žvar, prof. dr. Dimitrije Bužarovski, prof. fdr. Göran Folkestad, dr. Irena Miholič, prof. dr. Patricia Shehan Campbell | **Naslov uredništva:** Zavod RS za šolstvo, Poljanska 28, 1000 Ljubljana, tel. 01/300 51 18 | e-naslov: franc.kriznar@siol.net | **Urednica založbe:** Simona Vozelj | **Jezikovni pregled:** Mira Turk Škraba | **Prevod:** mag. Gregor Adlešič | **Oblikovanje:** Anže Škerjanec | **Računalniški prelom in tisk:** Littera picta d. o. o. | **Letna naročnina** (4 številke): 40,89 € za šole in ustanove, 23,79 € za posameznike, 19,61 € za dijake, študente in upokojence. Cena posamezne številke v prosti prodaji je 11,27 €.

Naklada: 550 izvodov.

© **Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2013** | Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega dovoljenja ni dovoljeno nobenega dela te revije na kakršenkoli način reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske oblike reprodukcije (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali prepisovanje na kakršenkoli pomnilniški medij).

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana. | Revija je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo pod zaporedno številko 572. | Revija Glasba v šoli in vrtcu je indeksirana v Répertoire International de Littérature Musicale (RILM, New York, ZDA)

Letnik končujemo z enojno netematsko številko. Kot po navadi jo začujemo z izvirnimi znanstvenimi članki. Prvi – *Glasbene aktivnosti v funkciji socialne integracije učencev s težavami na Hrvaškem* – je prevod besedila hrvaških kolegov iz Zadra Tomislava Košte in Smiljane Zrilić. To pomeni, da ge za neke vrste »pogled skozi okno« k našim sosedom. To, da v naši reviji že kar redno objavljamo prevodne članke tujih avtorjev, nas navaja k temu, da skušamo v svojih specialnih glasbenih prizadevanjih (ob)držati korak z Evropo, pa najsi gre pri tem za teorijo ali za prakso. Ali nam to uspeva ali ne, je mogoče soditi šele po tem, ko se spoprime s takimi izzivi, na vas drage bralke in bralci (teoretiki in praktiki) pa je, da o tem presodite sami, kajti naša revija je v celoti namenjena prav domači, slovenski glasbeni stroki v vsej piramidi nje-nega glasbenega šolstva in zborovstva. Avtorski prispevek Katje Repe nas popelje v našo zgodnjo glasbeno teorijo in prakso, kajti vsebina članka *Povezanost med sposobnostjo pomnjenja melodije in povedi pri otrocih* je spet trdno zasidrana v slovenske glasbeno-pedagoške vode. Tri avtorice M. Bizjak, P. Brodnik in I. Hočevnar Boltežar pišejo o *Glasovnih in govornih navadah mladostnikov*. Če smo na začetku predstavitev članka kolega Dimitrija Beuermanna z naslovom *Ustvarja(j)mo svojo glasbo! JIZOU-Pavlova hiša 2013* še mislili, da bo iz vsega napovedanega nastalo le še eno formalno poročilo, je zdaj iz obširnega besedila in slik mogoče spoznati tako enega od mednarodnih dogodkov – glasbeno delavnico – kot tudi našega skladatelja Janka Jezovška (roj. 1945 v Mariboru), ki že dolga desetletja živi in deluje v Nemčiji. Avtor prispevka se je z njim prvič srečal na neke vrste nevtralnem geografskem prostoru (v Avstriji) prav v letu, ko umetnik obhaja petdesetletnico ustanovitve *Ansambla za sodobno glasbo* (skupaj s Silvijem Foretićem leta 1963 v Zagrebu), ki je kot prvi tovrstni ansambel v zgodnjih šestdesetih letih prejšnjega stoletja v nekdanji Jugoslaviji začel uvajati najbolj radikalna sredstva in oblike sodobne glasbene avantgarde. Tako se sedanjim generacijam komaj znani skladatelj Janko Jezovšek ob omenjeni obletnici prav v naši reviji vsaj posredno vrača na slovensko glasbeno sceno. Med ocenami smo zaradi kolikor toliko rednega izhajanja posameznih števil letošnjega letnika (ne pa v celoti) lahko deležni še nekaterih ocen, kot je npr. ciklus zadnjih štirih koncertov *Mozartine 2013*, s katerimi eden naših osrednjih (državnih) simfoničnih orkestrrov – *Simfoniki RTV Slovenija* – v prvi polovici vsakega koledarskega leta bogati na nedeljskih matinejah polnoštevilno občinstvo. Z ocenami sežemo tudi v Maribor in Zagreb ter predstavimo projekt *Nolite tacere / Prevedeno v glasbo* Karmine Šilec, ene naših vodilnih zborovodkinj, (Novi) Muzikološki duo – dve knjižni novosti muzikologa Jerneja Weissa: *Hans Gerstner (1851–1939) – Življenje za glasbo in Češki glasbeniki v 19. in na začetku 20. stoletja na Slovenskem*. Sledita recenziji dveh še kako aktualnih priručnikov, učbenikov s sosednjega, hrvaškega glasbenega založništva, kjer predstavimo avtorja in njuna dela Josipa degl' Ivellia (*Kučica od nota/Hišica iz not*) in Josipa Jerkovića (*Osnove dirigiranja*). Rubriko ob letošnji aktualni dvestoletnici rojstva slovitega nemškega operista in novoromantika Richarda Wagnerja sklenemo z recenzijo knjige *Kje je Wagner? O neskončnem vračanju istega* avtorjev Mitje Reichenberga in Dušana Rutarja, ki je na slovenskem knjižnem trgu eden redkih tovrstnih poklonov Wagnerju. Med obletnicami se poleg Wagnerja spomnimo na njegovega italijanskega »konkurenta« Giuseppeja Verdija (1813–1901), tudi ob njegovi dvestoletnici rojstva. Še preden se iztečejo takti zadnje letošnje številke naše revije s tradicionalno notno prilogo, pa avtorica Maša Žvegljič poroča o drugi slovenski glasbeni olimpijadi (2013). *Notna priloga* prinaša skladbe za Orffov inštrumentarij avtorja Andreja Loparnika, komaj kaj znanega skladatelja. Zato naj kljub njegovi predstavitvi v prilogi povzamemo vsaj to, da gre za učitelja glasbe v osnovnih in glasbenih šolah v Mislinji, Slovenj Gradcu in Dravogradu, kjer v OŠ Neznanih talcev zadnjih dvajset let poučuje glasbo.